

Notat

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Kommende nationale initiativer på børne- og ungeområdet

Børne- og Ungdomsudvalget (BUU) orienteres om regeringsgrundlaget, forventninger til lovprogrammet og øvrige aktuelle nationale initiativer på børne- og ungeområdet med betydning for Københavns Kommune.

De forventede nationale initiativer på børne- og ungeområdet ligger på flere områder i forlængelse af BUF's strategiske retning, herunder BUU-strategien og Mangfoldige Børnefællesskaber. Samtidig medfører initiativerne nye opgaver og implementeringskrav, særligt på skoleområdet frem mod skoleåret 2027-28.

Nedenfor gennemgås de væsentligste initiativer og deres forventede betydning for BUF, herunder regeringsgrundlaget, finanslov 2027, aftalen om kommunernes økonomi samt kommende lovændringer.

1) Regeringsgrundlaget

Regeringsgrundlaget fra 2.6.26 omfatter afsnittet "*Børnenes Danmark*", der er opdelt i tre underafsnit: 1. Regeringens tiltag af strukturel karakter, 2. Regeringens tiltag med effekt her og nu, 3. Regeringens øvrige initiativer. Nedenfor gennemgås initiativerne. Initiativer i afsnittet, der ikke vedrører BUF's ressort er ikke medtaget.

Regeringens tiltag af strukturel karakter

- Ny finansieringsmodel for folkeskolen
 - Regeringen indfører en ny finansiering af folkeskolen, der sikrer en mere ensartet grundfinansiering med det mål, at skoler i hele landet får de samme basisvilkår. Indtil en ny finansieringsmodel er på plads, kan styrkelse af skolernes økonomi ske ved, at skolernes timebank øges.
- Fastholdelse og rekruttering af lærere
 - Målrettet indsats for at fastholde og rekruttere flere lærere til folkeskolen, herunder ved at forbedre mulighederne for at blive, meritlærere og for, at nyuddannede lærere får støtte af mere erfarne lærere samt ved at fjerne barrierer for, at

09-09-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 19856

Dokumentnummer i F2
12002436

Sagsbehandler
Mikkel Langford & Tobias
Dichmann Dumanski

pensionerede lærere m.fl. kan gå direkte ind i undervisningen og være en ekstra ressource.

Anlægsmidler

Prioriteres til at renovere de mest nedslidte folkeskoler og til at skabe bedre rammer for dag-, fritids- og klubtilbud.

Bedre rekruttering i dagtilbud

I dagtilbuddene oprettes flere uddannelsesstillinger, og mulighederne for at opkvalificere personale forbedres, bl.a. gennem en uddannelses- og rekrutteringsstrategi. Der fastsættes et mål om at øge andelen af uddannet personale gennem en systematisk indsats.

Styrke normeringerne i daginstitutionerne

Gennem en række tiltag:

- Lederne skal udgå af normeringerne som allerede aftalt.
- I 2027 forlænges minimumsnormeringerne frem til skolestart, selvom barnet starter tidligere i SFO.
- Regeringen ønsker, at de langtidssygemeldte udgår af normeringerne, og at dette indføres frem mod 2030.
- Der redegøres i 2027 for udviklingen i minimumsnormeringerne, herunder hvilket personale der indgår, samt om lovgivningen har medført, at normeringerne reelt er løftet på alle institutioner.

Der prioriteres midler til at styrke fritidshjem, SFO'er og klubtilbud

De kan f.eks. anvendes til at skabe bedre muligheder for aktiviteter, længere åbningstider, byggelegepladser, en forsøgsordning i udvalgte kommuner, hvor fritidshjem omfattes til og med 6. klasse, og til at udbrede sociale normeringer, herunder sikre geografisk spredning af midlerne.

Tværgående indsats for familier

Der indføres en ny mulighed for en familiepakke, der skal sikre en sammenhængende og tværgående indsats for familier, hvor børn og unge rammes af alvorlig mistrivsel og langvarigt skolefravær. Det er afgørende, at relevante fagpersoner samles med barnet og familien og laver en klar plan med tydelig ansvarsfordeling, samt at der er en tovholderfunktion i form af en "familieambassadør".

National strategi for brugen af kunstig intelligens i hele skole- og uddannelsessektoren

Strategien skal både danne rammen om at gribe de mange muligheder, som den nye teknologi skaber, f.eks. for differentierede undervisningsforløb, samt tjene som et værn mod uhensigtsmæssig brug af kunstig intelligens i klasseværelset og til prøver og eksamener. Samtidig skal strategien sætte fokus på digital suverænitæt og på, hvordan det bedst understøttes, at anvendelsen af ny teknologi i uddannelserne sker med løsninger, der er udviklet i en dansk skole- og læringstradition. Det kan f.eks. være ved at støtte op om danske og

europæiske udviklingsprojekter. Desuden styrkes undervisning i teknologiforståelse i folkeskolen.

Regeringens tiltag med effekt her og nu

- Projekt om markant fagligt løft i de 100 skoler, hvor eleverne klarer sig dårligst i dansk og matematik Regeringen igangsætter et projekt fra skolestarten i 2027, der har som klart mål, at der skal ske et markant fagligt løft i de 100 skoler, hvor eleverne klarer sig dårligst i dansk og matematik. Regeringen vil tage initiativ til konkrete samarbejdsprojekter med skolerne og de kommuner, hvor skolerne er placeret.
- En øget indsats, der skal sikre ro og undervisningsparathed i skolen og på ungdomsuddannelserne, herunder nultolerance over for vold og kriminalitet. Desuden skal der være et særsomt fokus på at forebygge, inden problemerne vokser sig store.
- Gennemføre aftalen om nye regler for fravær og specialundervisning i folkeskolen fra januar 2026.

Økonomi, forankring og implementering i regeringsgrundlaget

Regeringen vil afsætte 5 mia. kr. varigt til initiativerne i "Børnenes Danmark", som indføres frem mod 2030. Der afsættes desuden 1 mia. kr. varigt til uddannelse og forskning. Investeringen vil løbende blive prioriteret i finanslove, økonomiaftaler og øvrige udspil.

Regeringen vil have fokus på at sikre, at de midler, der investeres i skolen, i særlig grad gavner folkeskolens almenområde og ikke (som det historisk har været tilfældet) anvendes til at dække en utilsigtet udgiftsvækst på andre områder. Regeringen vil drøfte de forskellige initiativer med Folketingets partier og de relevante forligskredse, med interessenterne og med arbejdsmarkedets parter. Regeringen vil have et selvstændigt fokus på implementeringen af de mange reformer, der i de senere år er indgået på uddannelsesområdet.

2) Regeringens øvrige initiativer

Langvarigt fravær

Udarbejde en forebyggelsespakke, der kan nedbringe langvarigt skolefravær.

Gratis skolemad

Følge op på forsøgsordningen med gratis skolemad.

Større socialt ansvar blandt fri- og privatskoler

Komme med forslag til, hvordan fri- og privatskoler kan tage et større socialt ansvar for elever med særlige udfordringer og behov som forudsætning for at få del i den bedre økonomi, der følger af en generel investering i folkeskolen.

Pædagogisk psykologisk rådgivning i kommunerne

Gennemføre et eftersyn af organiseringen og betydningen af pædagogisk psykologisk rådgivning i kommunerne, herunder vurderer brugen af skolepsykologer.

Udvikling af lærere

Undersøge mulighederne for, at lærere i højere grad kan udvikle sig lønmæssigt og fagligt uden at bevæge sig væk fra selve undervisningen. Det kan f.eks. være gennem flere lokale incitamenter og tiltag.

Undervisning på forskellige måder

Se på mulighederne for, om skolerne i tilstrækkelig grad kan tilrettelægge undervisningen på forskellige måder, så elever kan arbejde i mindre grupper, modtage undervisning tilpasset deres faglige niveau og få støtte eller ekstra udfordringer alt efter deres behov og forudsætninger.

Social kontrol og mobning

Tage initiativer, der sikrer, at alle skoler og uddannelsesinstitutioner er et trygt sted at være for alle elever uanset baggrund, herunder modvirke enhver form for social kontrol, religiøs dominans eller mobning.

Kvalitetsundersøgelserne i daginstitutioner

Den nedsatte ekspertgruppe videreføres og på den baggrund udarbejdes en handlingsplan, der følger op på kvalitetsundersøgelserne i daginstitutionerne.

Redegørelse af minimumsnormeringer

Redegøre for udviklingen i minimumsnormeringer, herunder hvilket personale der indgår, samt om lovgivningen har medført, at normeringerne reelt er løftet på alle institutioner.

Lovgivning om fritidstilbud

Eftersyn af lovgivning om fritidstilbud, der bl.a. skal belyse, hvordan fritidstilbuddene og ledelsen heraf kan styrkes.

Børn fra økonomisk dårligt stillede familier

Belyse konsekvenserne af børns afsavn i økonomisk dårligt stillede familier, komme med forslag til initiativer, der øger deltagelsen for udsatte børn i fritidstilbud, samt gøre op med, at særligt udsatte familier oplever krav om egenbetaling i folkeskolen og afsætte en ramme på 100 mio. kr. årligt hertil.

Naturvidenskabsstrategi

Regeringen vil udarbejde en naturvidenskabsstrategi, der skal styrke kvaliteten i undervisningen i naturvidenskab i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne

3) Øvrige politiske initiativer

Styrket indsats mod bekymrende fravær (ikrafttrædelse skoleåret 2027/28)

- Nye forpligtelser til dialog og indsats ved fravær
 - Kontakt til forældre ved 10 dages fravær i et kvartal og støtteplan, når en elev har samlet 15 dages fravær i et kvartal. Pædagogisk-psykologisk rådgivning skal inddrages i støtteplanen (uddybes senere).
- Fraværsundervisning – nyt navn og indhold
 - Fraværsundervisning ved 15 dages fravær uanset årsag – krav om at primære lærere fremmer skoletilknytning samt at selve undervisningen kan varetages af andre end elevens egne undervisere.

Model for tidlig og forebyggende indsats (ikrafttrædelse skoleåret 2027/28)

- Ophævelse af 9-timersgrænsen
 - 9-timersgrænsen opleves at bidrage til en individualiserende tilgang til tilrettelæggelse af støtte og medfører, at eleven først får den rette hjælp, når støttebehovet har nået et timemæssigt omfang på ni timer. Der er dermed ikke længere krav om en pædagogisk-psykologisk vurdering ved et behov på ni timers ugentlig støtte eller derover.
- Indførelse af en ny støtteplan
 - Støtteplanen skal udarbejdes hvis skolelederen vurderer en elev i faglig og/eller social mistrivsel, ved 15% fravær eller på elev/forældrenes anmodning.
 - Eleven og forældrene skal inddrages i arbejdet med støtteplanen, hvilket også vil fremgå af skabelonen til planen.
 - Inddrager PPR, fx til supervision af lærere og forældre, rådgivning og sparring, individuelle test og vurderinger af eleven mv. Dette kan undlades hvis udfordringerne kan løses via ressourcecenter, vejledere, mv.
 - Kan omfatte pædagog i SFO'en, sundhedsplejen eller en socialrådgiver, ligesom et familiemedlem eller en anden forældre i klassen kan inddrages.
 - Eleven og forældrene skal kunne anmode om en støtteplan og opfølgning på planen. Det skal begrundes skriftligt, hvis dette ikke imødekommes. Klager kan indbringes for klagenævnet for specialundervisning

Pædagogisk-psykologisk rådgivning

Krav om pædagogisk-psykologisk rådgivning til skolernes tidlige og forebyggende arbejde Skolelederen fastlægger – i overensstemmelse med de mål og rammer, som henholdsvis kommunalbestyrelsen og skolebestyrelsen har fastsat – formen for inddragelse af pædagogisk-psykologisk rådgivning.

PPR

Ændring af krav om pædagogisk-psykologisk vurdering (PPR) ved beslutning om fortsættelse, ændring eller ophør af segregeret specialundervisning (revisitation) Skolelederen vurderer, at der er behov herfor ifm. den årlige revisitation.

Forstærket undervisning

- Vedvarende organisering af en almenklasse for elever, der ellers kunne have behov for segregeret specialundervisning. Sikrer både faglig og social deltagelse i almenklassen for elever med særlige behov.
- En almenklasse med forstærket undervisning, dvs. almenklasser med en særlig organisering (fx færre elever) med en blanding af få henviste elever og en overvægt af elever, der ikke er henviste. Klassen skal have karakter af en almenklasse, fx å la en Nest-klasse.
- En almenklasse med et tilknyttet hold med forstærket undervisning. Undervisning i op til 50 pct. af undervisningstiden. Forstærket undervisning giver friere muligheder for holddannelse end de gældende regler, da holddannelse kan planlægges og ske fra skoleårets start, uanset begrundelsen for holddannelse. Et hold med forstærket undervisning kan være for elever, der har behov for i varierende omfang at være på et hold i fx fag, som de har vanskeligt ved. Eller for elever, der har svært ved at deltage i klassens undervisning, og fx har behov for tættere voksenkontakt og mulighed for individuel støtte på holdet med henblik på senere i skoleåret at deltage i klassens undervisning i større omfang.

Fritagelsesmuligheder

Fritagelse for fag (i 3 måneder) og karakterer samt nedsat undervisningstid, nedsat undervisningstid som følge af elevens helbred, fritagelse for karakterer.

Kvalitetsprogrammet: nye fagplaner, flere valgfag og teknologiforståelse (ikrafttrædelse skoleåret 2027/28)

- Nye fagplaner
 - I skoleåret 2027/28 træder nye fagplaner i kraft og udgør herefter grundlaget for undervisningen i folkeskolen. Folkeskolens fagplaner skal skabe en tydelig rød tråd fra folkeskolens formål til fagenes indhold og sætte en overordnet retning for undervisningen ved blandt andet at udpege fagenes kernestof.
- Flere valgfag
 - Skolerne skal allerede i dag udbyde en række af to-årige praktisk-musiske valgfag i 7. og 8. klasse, der afsluttes med en prøve i 8. klasse. På samme vis skal skolerne udbyde to-årige praktisk-musiske valgfag i 8.-9. klasse.
- Teknologiforståelse
 - Teknologiforståelse er skrevet ind som et element i undervisningen i de nye fagplaner på udvalgte klassetrin og

i udvalgte fag. Derudover kan teknologiforståelse tilbydes som et nyt femte praktisk-musisk valgfag.

Skolens omsorgsansvar og adgang til fysisk indgriben

Der lægges med lovforslaget op til at indføre udtrykkelige regler om skolens omsorgsansvar og fysisk indgriben i grundskoler, herunder en udvidet hjemmel til magtanvendelse i hvad der kan være almindelige hverdagssituationer. Ikrafttrædelsen er endnu uafklaret.

4) Økonomiaftalen 2027

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL lægger sig i høj grad op ad regeringsgrundlaget. Børn og unge fremhæves som et særligt prioriteret område, og der lægges vægt på tidlige indsatser, et stærkt almenområde, rekruttering og kompetenceudvikling samt øget brug af data og teknologi. Samtidig fastholdes et fokus på administrative effektiviseringer.

Et økonomisk løft kombineret med fortsat fokus på effektivisering

Kommunernes serviceramme løftes med 3,3 mia. kr. i 2027. Samtidig skal kommunerne samlet reducere administrationsudgifterne med 257 mio. kr. Regeringen og KL understreger, at det er op til den enkelte kommune at finde løsninger, der giver mening lokalt.

Det peger på, at udvikling af velfærden fortsat skal gå hånd i hånd med forenkling, digitalisering og mere effektive arbejdsgange.

Børn og unge er et særligt prioriteret område

Regeringen og KL fremhæver udviklingen af indsatsen for børn og unge som en central del af den borgernære velfærd. Med "Børnenes Danmark" lægges der vægt på læring, trivsel og målrettet hjælp til de børn og unge, der har størst behov.

Dagtilbud

Minimumsnormeringerne skal forlænges frem til skolestart, hvis børnene starter tidligere i SFO. Regeringen vil samtidig genfremsætte lovforslag om, at ledere ikke længere skal indgå i normeringerne, ligesom der lægges op til ændringer på det private område og en lavere forældrebetaling. Der skal desuden gennemføres en opgørelse af normeringerne på institutionsniveau, og regeringen vil i 2027 redegøre for personalesammensætningen og vurdere, om minimumsnormeringerne reelt har løftet normeringerne i alle daginstitutioner.

Det peger mod et fortsat fokus på kvalitetsudvikling i dagtilbuddene, herunder arbejdet med at sikre mere ensartet høj kvalitet, styrke børnenes deltagelsesmuligheder i fællesskaberne og udvikle de faglige miljøer gennem ledelse, kompetenceudvikling og systematisk brug af data.

Folkeskolen og et stærkt almenområde

Regeringen og KL understreger betydningen af et stærkt almenområde med tydelige rammer for læring og udvikling. Nye regler om fravær og specialundervisning forventes at træde i kraft fra skoleåret 2027/28 og skal understøtte tidlige og forebyggende indsatser.

Der lægges samtidig op til et mere systematisk arbejde med data på folkeskoleområdet, herunder bedre registrering af udgifter.

Tidlig indsats og mental trivsel

Regeringen varsler en akutplan, som skal sikre tidligere hjælp til børn og unge med begyndende mistrivsel og reducere behovet for psykiatrisk behandling.

Rekruttering og kompetenceudvikling

Manglen på kvalificeret arbejdskraft beskrives som en grundlæggende udfordring for den kommunale velfærd. Regeringen vil tage initiativ til flere uddannelsesstillinger i dagtilbuddene og udarbejde en uddannelses- og rekrutteringsstrategi. Derudover ønskes en målrettet indsats for at fastholde og rekruttere flere lærere til folkeskolen.

Kunstig intelligens og digitalisering

Regeringen og KL vil fortsætte arbejdet med kunstig intelligens og skabe bedre juridiske rammer for anvendelsen af AI i den offentlige sektor. Eksisterende projekter skal udbredes, og der skal igangsættes nye storskalaprojekter.

Brugerundersøgelser

De nationale brugertilfredshedsundersøgelser videreføres, og der afsættes midler til en undersøgelse på folkeskole- og SFO-området i 2027.